

Het kan *écht* Anders

Partijprogramma 2026 - 2030



Enschede
Anders

Het kan *écht* Anders

Partijprogramma 2026 - 2030

Voorwoord

Volgens EnschedeAnders moet de lokale politiek gericht zijn op wat de inwoners van Enschede het meeste bezighoudt, namelijk hun leef-, woon- en werkomstandigheden. Inwoners willen voldoende inkomen hebben en dus niet in armoede hoeven leven. Ze willen goede zorg en ondersteuning in de nabijheid als dat noodzakelijk is. Ze willen een fijne en veilige leef- en woonomgeving. Ze willen kansen krijgen en goed onderwijs voor de kinderen.

Voor EnschedeAnders is het de hoogste prioriteit dus dat alle inwoners meetellen en naar vermogen kunnen meedoen. Inwoners moeten kunnen ervaren dat de politiek er voor hen is.

Een betrouwbaar bestuur dat transparant en duidelijk communiceert. Rechtvaardig, respectvol, betrokken en oplossingsgericht. Waar nodig wordt de helpende hand geboden.

In 2018 deed EnschedeAnders mee met het verkiezingsprogramma met de titel "De Menselijke Maat". Dat was nodig omdat met name het sociale beleid van BBE, D66, CDA, VVD en CU vanaf 2014 ver onder de maat was. Niet de noden van mensen maar het bestrijden van de kosten stond voorop. Dat beleid heeft duizenden kwetsbare inwoners ernstig gedupeerd.

Met de PvdA in plaats van de CDA is dat de periode daarna niet zoveel veranderd. Een onderzoek daarnaar op last van de Raad, in 2021 uitgevoerd, heeft ook uitgewezen dat er aan de toepassing van de Menselijke Maat veel mankeerde.

In 2022 deed EnschedeAnders mee met het verkiezingsprogramma met de titel "De Menselijke Maat Voorop!" Het onderzoek is dan wel geweest, de aanbevelingen waren gedaan maar het moest nog wel gebeuren.

De afgelopen 4 jaren is de commissie Menselijke Maat aan het werk geweest als uitvloeisel van de aanbevelingen van het voorgaande onderzoek door de commissie Vonk. EnschedeAnders heeft deel uitgemaakt van die commissie en de aanbevelingen zijn opgevolgd en in het beleid doorgevoerd. Op papier klopt het. De borging en uitvoering van dat beleid gaat zijn beslag krijgen de komende jaren. De Menselijke Maat in de uitvoering.

EnschedeAnders heeft het welbevinden van onze inwoners centraal gesteld, ook in de afgelopen vier jaar. Vele stenen en steentjes zijn verlegd in het voorgestelde beleid. En dat was zeker niet makkelijk in een gefragmenteerde oppositie. Wij hebben continu onze rol gepakt waar dat kon.

In de casussen Ardesch, veelaanvragers, klachtenfunctionaris, discriminatie in Enschede als bijvoorbeeld in Snippergroen en de achterblijvende voorzieningen in stadsdeel Oost, met name in Glanerbrug, zijn wij agendabepalend geweest.

Het kan *écht* Anders

Partijprogramma 2026 - 2030

Keer op keer heeft EnschedeAnders gevraagd om bestuurlijke betrouwbaarheid en integriteit. We hebben ons ingezet tot het verhogen van de veiligheid en leefbaarheid in de stad en dorpen en voortdurend interactie en participatie met onze inwoners bepleit.

Het verkiezingsprogramma 2026-2030, wat nu voorligt, vraagt om de echte bestuurlijke verandering die plaats moet vinden. "Het kan écht Anders!"

Het *kan* écht Anders:

- Wel met inspraak van inwoners
- Meerderheidsbesluit met oog voor de minderheid

Het *moet* écht Anders:

- Wel transparant beleid opstellen, niet alles in de geheime kast leggen
- Inwoners vertrouwen in plaats van wantrouwen

Het kan écht Anders, het moet écht anders.

Ga stemmen 18 maart 2026!

Stemrecht is de basis van ons democratische bestel. EnschedeAnders heeft uw stem nodig, zodat wij ons weer vier jaar voor u kunnen inzetten.

Stem EnschedeAnders – Lijst 10
Het kan écht Anders!

Herman Brouwer
Lijsttrekker
EnschedeAnders

Het kan *écht* Anders

Partijprogramma 2026 - 2030

Inhoudsopgave

| | |
|--|---|
| Hoofdstuk 1: De gemeente en haar inwoners | X |
| Hoofdstuk 2: EnschedeAnders en de Enschedese politiek Herstel van vertrouwen in de politiek | X |
| Hoofdstuk 3: De kernpunten van EnschedeAnders Eerlijk en rechtvaardige besluiten, Menselijke Maat in de uitvoering | X |
| Kernpunt 3.1 Recht op zorg Jeugdzorg Ouderenbeleid Vrijwilligers en mantelzorg Inclusief en toegankelijk | x |
| Kernpunt 3.2 Onderwijs en werkgelegenheid Cultuur en monumenten Werken, bijstand en armoede Laaggeletterdheid | X |
| Kernpunt 3.3 Leefbaarheid en veiligheid Wonen Sport Mobiliteit Boekelo, Lonneker en Glanerbrug | X |
| Kernpunt 3.4 Buitengebied en energietransitie Afvalbeleid Openbare ruimte Biodiversiteit Wateroverlast | X |
| Kernpunt 3.5 Gezonde financiën Vertrouwen in de politiek | X |
| Hoofdstuk 4: Tot slot | X |
| Onze kandidaten – “Het kan écht Anders” | X |



Het kan *écht* Anders

Partijprogramma 2026 - 2030

Hoofdstuk 1 De gemeente en haar inwoners

De gemeente Enschede bestaat uit de mooie stad, de dorpen en buurtschappen met elk hun eigen karakter en een fantastisch buitengebied. De gemeente heeft goede culturele, onderwijs- en medische voorzieningen. De Oude Markt met haar terrasjes vormt het bruisend hart van het uitgaansleven en allerlei festiviteiten. De Grolsch Veste zit elke thuiswedstrijd vol. Het stadserf is aantrekkelijk.

Met veel Enschedeërs gaat het sociaaleconomisch goed, maar helaas hebben velen het ook moeilijk om rond te kunnen komen. Dat geldt al veel langer voor de vele duizenden inwoners die reeds in armoede leven. Zij zijn, meestal zonder dat ze daar veel aan konden doen, afhankelijk geworden van een uitkering of de WMO en zijn er elke dag druk mee om hun hoofd, en dat van hun gezinnen, boven water te houden. Die zorgelijke omstandigheden beheersen hun leven.

Die omstandigheden beïnvloeden ook de kinderen, zij worden al jong geconfronteerd met de zorgen en dat maakt dat velen van hen minder ontwikkelkansen ervaren en opdoen.

De lokale politiek moet, zoals gezegd, gericht zijn op wat de inwoners het meeste bezig houdt: hun leef- en werkomstandigheden. Die moeten op orde zijn. Er moeten voldoende aanknopingspunten zijn om met vertrouwen de toekomst in te gaan. Hoe is hun perspectief op een goede toekomst? Hoe komt er voldoende werk? Hoe is de kwaliteit van het wonen? Hoe is de leefbaarheid in de stad, dorpen en buurten? Hoe voorkomen we dat er mensen in een uitzichtloze positie geraken of blijven?

Enschede heeft 160 nationaliteiten binnen de gemeentegrenzen. De gemeente moet haar verantwoordelijkheid nemen voor de mensen die huis en haard hebben moeten verlaten voor oorlogsgeweld of vervolging. Zij moet ervoor zorgen dat ze zich zo snel mogelijk de Nederlandse taal eigen maken en stimuleren dat ze meedoen in de samenleving.

Alle inwoners van Enschede moeten het gevoel hebben dat de samenleving om hen geeft. De overheid heeft daarbij een belangrijke taak en een brede verantwoordelijkheid

Al jaren is er sprake van een zich vergrotende kloof tussen politiek en burger, een kloof die overbrugd moet worden. De overheid mag best wat van haar inwoners vragen, maar moet tegelijkertijd wel naar hen luisteren, *écht* luisteren. Ze moeten een overheid zijn die problemen probeert op te lossen in plaats van er meer te veroorzaken. Een overheid die mensen de kans geeft om weer even op adem te komen en vanuit een dal weer op te klimmen en die mensen in hun kracht zetten en niet afrekenen op hun zwakte. Ook in Enschede is sprake van een daling van het vertrouwen.

EnschedeAnders wil een maximale bijdrage leveren aan de kwaliteit van de Enschedese samenleving en daarmee het vertrouwen van de inwoners in de overheid doen opleven en versterken. Dat vereist ook dat mensen moeten kunnen meepraten, meebeslissen en voorkomen van schijninspraak.

Het kan *écht* Anders

Partijprogramma 2026 - 2030

Hoofdstuk 2

EnschedeAnders en de Enschedese politiek

Geloof u nog in de democratie?

Bij de oprichting van EnschedeAnders in 2013 waren de uitgangspunten: een betrouwbare overheid, integer, transparant, maatschappelijk rechtvaardig, solidair, duurzaam en realiseren van goed bestuur.

EnschedeAnders vond, en vindt, dat de discussie over het beleid in de volle openheid moet plaatsvinden, waarbij de mens, de inwoner van deze gemeente centraal staat.

Ook onder dit college van BBE – VVD – PVDA – CU (ingezet daarvoor door BBE-D66-VVD-PvdA-CU)

- Is de menselijk maat onvoldoende aanwezig! De ingestelde commissie Menselijke Maat heeft haar werk gedaan maar de uitwerking moet nog wel plaatsvinden en werkelijkheid gaan worden
- Worden sociale wetten overtreden, inwoners krijgen niet waar ze recht op hebben
- Is de openbare ruimte verloederd en blijvend vervuild
- Is er geen oog en waardering voor mantelzorgers
- Worden verkregen sociale gelden van het Rijk afgeroomd en toegevoegd aan de algemene middelen
- Zijn vele besluiten genomen door de meerderheid zonder oog te hebben voor de minderheid
- Is een door de raad ingesteld raadplegend referendum "politiek gekaapt en weggestemd" tijdens een vergadering, toen de voor het college gewenste meerderheid aanwezig was

Het college luistert zelden naar de oppositie die met kracht van hun sterke argumenten, een grote inzet en doorzettingsvermogen, alles in het werk stelden om het tij te keren.

Verskillende moties van EnschedeAnders om te strijden voor financiële verantwoordelijkheid in de Zomernota of Begroting werden niet gesteund.

EnschedeAnders blijft staan en strijden voor volledige openheid, voor financieel verantwoordelijk beleid, voor een betrouwbare overheid.

Herstel van vertrouwen in de politiek

Het vertrouwen in de politiek is zeer laag en dat moet vergroot worden. Het verkiezingsprogramma van EnschedeAnders is een schets van hoe wij vinden dat de bestuurslagen van de gemeente zich zou moeten opstellen.

Het kan *écht* Anders

Partijprogramma 2026 - 2030

Het is een schets van een verandering van cultuur en houding, een schets van de gemeente die teruggaat naar wat een gemeente en de politiek horen te doen: besturen ten dienste van- en voor de inwoners van Enschede.

EnschedeAnders staat voor:

- Bij voorkeur een raadsakkoord; een coalitieakkoord is de norm, een raadsakkoord is beter
- Niet perse coalitiewethouders! Kwaliteit is belangrijker dan partijbelangen. Wethouders zijn uitvoerders, doen voorstellen aan de raad binnen de door de raad gestelde kaders.
- Ambtenaren staan ten dienste van zowel het college als de raad
- Oprichten van een Burger Beraad die helpt bij maatschappelijke of complexe kwesties
- Instellen van een gemeentelijke Ombudsman met een onafhankelijk team. Mensen met klachten moeten kunnen rekenen op een onafhankelijke en objectieve behandeling.
- Aandacht en ruimte voor de raadsminoriteit. Voor instellen van een onderzoek is geen raadsmeerderheid nodig
- Banden met buurten, wijken en dorpen moeten versterkt worden en niet verder afgebroken
- Wijkbudgetten handhaven, die voorzien in een behoefte en worden uitstekend gebruikt



Enschede
Anders

Het kan *écht* Anders

Partijprogramma 2026 - 2030

Hoofdstuk 3 De kernpunten van EnschedeAnders

Eerlijke en rechtvaardige besluiten, Menselijke Maat in uitvoering

- 3.1. Recht op zorg, jeugdzorg, ouderenbeleid, vrijwilligers en mantelzorg. Inclusief en toegankelijk
- 3.2. Werkgelegenheid, ondernemers en de binnenstad, cultuur en monumenten, werken - bijstand en armoede, onderwijs, laaggeletterdheid
- 3.3. Leefbaarheid en veiligheid, wonen, sport, mobiliteit, Boekelo - Lonneker en Glanerbrug
- 3.4. Buitengebied en energietransitie, afvalbeleid, openbare ruimte, biodiversiteit en wateroverlast
- 3.5. Gezonde financiën, vertrouwen in de politiek, Raadsakkoord, Klachtencommissariaat

Kernpunt 3.1 Recht op zorg

Dat mensen zorg krijgen is geen gunst maar een wettelijk vastgesteld recht. Sinds 1 januari 2015 heeft de gemeente veel zorgtaken overgedragen gekregen van het rijk, en die overdracht ging gepaard met een financiële bezuiniging. Een effectievere organisatie, dichtbij de burgers, moest dat mogelijk maken. Sindsdien is de gemeente bezig met het vormgeven van de wijkteams, veelal intern gericht, en in de tussentijd hebben zorgbehoevenden een tekort in de uitvoering ervaren.

EnschedeAnders wil een goed en verdiepend onderzoek naar de wijkteams. Zijn de wijkteams op orde, functioneren ze goed en hoe ervaren zorgbehoevenden de uitvoering.

De afgelopen 4 jaar is de Commissie Menselijke Maat aan het werk geweest om de werkwijze binnen de gemeente in lijn te brengen met de aanbevelingen vanuit het voorgaande onderzoek Menselijke Maat. Nog steeds zijn de financiën leidend in de uitvoer. Het gevaar van rechtsongelijkheid blijft onveranderd aanwezig. Nog steeds voldoet het college niet in alle gevallen aan de wet!

- EnschedeAnders wil dat rijks gelden worden ingezet waarvoor ze bedoeld zijn
- EnschedeAnders blijft misstanden aan de kaak stellen en vechten voor haar inwoners

Het kan *écht* Anders

Partijprogramma 2026 - 2030

Jeugdzorg

De jeugdzorg staat onder druk. Er zijn door het rijk grote financiële beslissingen (lees: bezuinigingen) genomen en gaat daarbij de uitvoering van de jeugdzorg overdoen aan de gemeenten.

Kinderen die hulp nodig hebben moeten die hulp snel en adequaat kunnen krijgen!

- Elk half jaar een financiële rapportage om zo de vinger aan de pols te kunnen hebben en houden
- Meer crisis(opvang)plekken creëren

Ouderenbeleid

De ondersteuning van ouderen dient vanuit een menselijke invalshoek plaats te vinden, ook voor de langere termijn.

- Cliëntondersteuning proactief aanbieden bij o.a. keukentafelgesprekken bij aanvraag huishoudelijke ondersteuning en aanvraag hulpmiddelen zoals rolstoel, traplift, etc.
- Het voorkomen van eenzaamheid moet onderdeel zijn van het welzijnsbeleid
- Mobiliteit draagt bij aan het bevorderen van participatie en vitaliteit van ouderen en voorkomt vereenzaming. Goed vervoer is essentieel en het gebruik daarvan moet financieel beschikbaar zijn
- Voldoende betaalbare seniorenwoningen, alsmede inzet op woonhofjes als die vraag voorligt

EnschedeAnders wil een centraal meldpunt voor ervaren vervoersproblematiek van ouderen, op zoek naar hiaten in het huidige systeem en mogelijke verbeteringen tot stand brengen.

Vrijwilligers en mantelzorg

De gemeente legt grote nadruk op zelfredzaamheid en Noaberhulp. Niet iedere zorgbehoevende verkeert in de mogelijkheid daarop een beroep te kunnen doen. Ook is niet elke inwoner zelfredzaam. De druk op vrijwilligers, alsook op mantelzorgers, is erg groot en lang niet elke vorm van zorg kan door hen plaatsvinden. De gemeente kan niet zonder vrijwilligers en mantelzorgers. We moeten hen waarderen en ondersteunen. Zij verdienen een dik compliment voor alles wat ze belangeloos doen voor hun naasten en voor de maatschappij. Mantelzorgers zorgen vaak langdurig en intensief voor naasten. Dat legt een groot beslag op hen. Enschede ontvangt van het rijk een vergoeding voor die mantelzorgondersteuning en -waardering. Het grootste deel van die gelden verdwijnen in de algemene middelen.

EnschedeAnders zet zich al jaren in om die gelden volledig in te zetten waarvoor die bedoeld zijn: steun en waardering voor onze mantelzorgers!

- Een ondersteuningsaanbod voor mantelzorgers dat zichtbaar, vindbaar en actueel is
- Mantelzorgers moeten sneller in beeld komen bij zorgprofessionals en de gemeente
- Respijtzorg moet beschikbaar zijn, op tijd, en aansluiten aan de behoefte
- Het mantelzorgcompliment moet weer ingesteld worden
- Een centraal mantelzorgpunt

Het kan *écht* Anders

Partijprogramma 2026 - 2030

Inclusief en toegankelijk

Mensen met een beperking moeten volledig mee kunnen doen in Enschede.

Sinds 2016 geldt het VN-verdrag handicap in Nederland. Het doel van dit verdrag is het bevorderen, beschermen en waarborgen van de mensenrechten van mensen met een beperking. In het verdrag staat wat de overheid moet doen om dit te realiseren.

- De gemeente moet obstakels wegnemen, letterlijk en figuurlijk. Inclusief beleid in al het beleid
- Het stationsplein en de omgeving moet toegankelijk zijn en blijven
- Specifieke aandacht voor toegankelijkheid van bushaltes, een veilige looproute naar deze haltes
- Meer oog in totaliteit voor beperking in de openbare ruimte

Kernpunt 3.2 Werkgelegenheid

Er gaat niets boven betaald werk. Van groot belang is het creëren of aantrekken van werkgelegenheid door het scheppen van juiste voorwaarden voor ondernemers.

Enschede is een stad waar vele duizenden studenten een opleiding volgen via ROCTwente, Saxion Hogeschool en Universiteit Twente. Deze instituten zorgen voor veel werkgelegenheid.

Studenten dragen enorm bij aan de Enschedese economie, als kamerhuurders en consumenten. Als ze eenmaal afgestudeerd zijn zwermen ze uit als ambassadeurs van Enschede. Het zou nog beter zijn deze hoogopgeleide studenten te behouden voor onze stad.

Het stadscentrum vervult een belangrijke rol op het gebied van de werkgelegenheid. Het trekt wekelijks duizenden bezoekers aan van buiten Enschede, onder wie veel Duitsers.

- Er moet voldoende huisvesting zijn voor studenten en jongvolwassenen die de arbeidsmarkt versterken
- Het centrum moet goed bereikbaar zijn en blijven, voor ondernemers en bezoekers

Het kan *écht* Anders

Partijprogramma 2026 - 2030

Ondernemers en de binnenstad

Het stadscentrum en onze ondernemers vervullen een belangrijke rol op het gebied van de werkgelegenheid. Het trekt bovendien wekelijks vele duizenden bezoekers aan van buiten de stad, waaronder veel Duitsers. We moeten staan voor onze ondernemers die nog steeds tussen wal en schip dreigen te vallen, die de Covid periode overleefd hebben. De vele online aankopen is sindsdien niet afgenomen.

- De binnenstad moet bereikbaar zijn en compact blijven met een afwisselend winkelaanbod
- Het unieke karakter van de Oude Markt moet behouden blijven
- Er moeten stadfestivals zijn en reuring in de stad door activiteiten
- Overlast in het centrum moet keihard aangepakt worden, niet pappen en nathouden, strenge regelgeving en voldoende budget voor handhaving, meer blauw op straat en preventief fouilleren
- Parkeertarieven niet verhogen
- Blijvende ondersteuning via het Ondernemersloket

Cultuur en monumenten

Cultuur en monumenten verdienen onze steun. Die omvatten gedeelde patronen van gedachten, gedragingen, waarden en normen en gewoonten dat kenmerkend is voor onze stad. Het omvat tastbare zaken zoals kunst en monumenten alsook ontastbare aspecten als onze taal, religie en tradities. De sociale samenhang is essentieel en waardevol.

- Culturele instellingen moeten bereikbaar zijn voor alle inwoners, onze schoolgaande jeugd
- De AKI moet behouden blijven voor Enschede
- Stimuleer het renoveren van monumenten, draagt bij aan werkgelegenheid.
- Amateurkunst goed ondersteunen met gemeentelijk hulp en subsidie
- In een stad met 160 nationaliteiten hoort een stadsbrede Multiculturele Markt

EnschedeAnders wil dat alle kinderen de ruimte en kans krijgen op persoonlijke groei.

- In 2025 zijn vele mooie evenementen en activiteiten geweest, in het kader van 700 jaar Enschede, veel exposure en verbinding.

EnschedeAnders wil die exposure en verbinding vasthouden, inzet op voortgang.

- Een instelling als de bibliotheek is essentieel en EnschedeAnders heeft in het verleden per motie opgedragen dat er een voorziening van de bibliotheek in elk stadsdeel aanwezig moet zijn.
- Gelukkig heeft het Rijk in voorgaande regeerperiode de herwaardering van de bibliotheek op de kaart gezet en zijn er landelijk gelden vrijgemaakt voor de bibliotheekfunctie de komende jaren.

EnschedeAnders wil dat al dat geld naar de bibliotheek gaat. Niet afromen!

Het kan *écht* Anders

Partijprogramma 2026 - 2030

Werken, bijstand en armoede

Er wonen in Enschede nog duizenden mensen die geen werk hebben en in de WW of bijstand belanden. Begeleiding naar betaald werk is maatwerk en kost tijd en energie. Heel veel mensen doen dagelijks hun stinkende best om een betaalde baan te krijgen.

Inmiddels belanden ook werkenden in Enschede in de armoede, veel ook in schrijnende armoede. De gemeente benut niet alle mogelijkheden om die armoede te voorkomen of maximaal te ondersteunen, dat moet anders.

De Stichting Leergeld verzacht armoedige omstandigheden voor kinderen, hoewel niet ieder kind wordt bereikt. Alleenstaanden hebben geen recht op die ondersteuning en hebben een extra armoedeval.

- Er is al jaren sprake van maatschappelijke tweedeling: rijk en arm, theoretisch en praktisch opgeleid, digitaal vaardig en niet vaardig. Behandel iedereen met respect. Vrijwilligerswerk is een optie om ze mee te laten doen in de maatschappij.

- Ga uit van vertrouwen en niet van wantrouwen. "Het leven is echt moeilijk geworden"
- Eén centraal armoedepunt. Eénmalig formulieren invullen, in de tussentijd loopt de aanvraag.
- Voorzieningen moeten op elkaar worden afgestemd zodat er een sluitend netwerk ontstaat
- De zorgverzekering van Menzis via de gemeente blijft bestaan
- Medische kosten die niet door de zorgverzekeraar worden vergoed worden vergoed door de bijzondere bijstand

Mensen met schulden moeten altijd worden geholpen. Mensen met problematische schulden gaan vaak pas hulp vragen als het water hen aan de lippen staat. Aandacht en empathie voor deze groep mensen is van essentieel belang.

- Schuldhulpverlening moet laagdrempelig zijn, menselijke maat in de uitvoering. Geen doelgroepen uitsluiten.
- Elke aanvraag moet individueel beoordeeld worden, persoonlijke omstandigheden moeten worden meegewogen. De beslissing moet redelijk zijn, menselijke maat in de uitvoering.
- Investeer in preventie en voorlichting, met name aan jongeren
- Mensen met psychische problemen of verslaafden moeten professioneel begeleid worden

Het kan *écht* Anders

Partijprogramma 2026 - 2030

Onderwijs

Onderwijs is een van de pijlers waarop onze beschaving is gebouwd. Essentieel voor persoonlijke groei en ontwikkeling, economische bloei, innovatie, welzijn en welvaart. EnschedeAnders is van mening dat de gemeente optimale condities moet creëren voor onderwijs op alle niveaus. Internet is veelal essentieel, voor alle inwoners van Enschede, maar voor de schoolgaande kinderen in het bijzonder. Een werkende computer is onmisbaar. De gemeente dient dat te regelen!

- Gelijke kansen voor alle kinderen, onafhankelijk van afkomst en sociaaleconomische status
- De gemeente moet toezien op het realiseren van kansengelijkheid, talentontwikkeling en inclusiviteit in basis- en voortgezet onderwijs

Laaggeletterdheid

Laaggeletterdheid verdient onverminderd de aandacht, groepen mensen missen vanzelfsprekend lijkende informatie. Niet alles kan digitaal. Onze inwoners moeten geholpen kunnen worden in menselijk contact.

EnschedeAnders staat voor de Menselijke Maat en menselijk contact. De gemeente heeft de inspanningsverplichting inwoners te bereiken die niet digitaal vaardig zijn.

Kernpunt 3.3 Leefbaarheid en veiligheid

Leefbaarheid is veelal een verzamelbegrip geworden voor alles wat te maken heeft met de leefomgeving: leegstand, eenzijdige bebouwing, criminaliteit, zwerfvuil, slecht verzorgde openbare ruimte.

Mensen willen zich thuis voelen in de wijk, in hun buurt. Dat moet prettig zijn en dus ook dat de voorzieningen op peil zijn. Goed onderhoud voor de openbare ruimte, geen zwerfvuil op straat. Geen (drugs) overlast. Mensen ervaren drugs en bijbehorende overlast als erg onveilig en zeer onprettig in de buurt. Daar moet meer oog voor zijn. Meer blauw op straat, meer handhaving in het algemeen.

Er wordt al jaren gesproken over de onveilige tunnels in West en Zuid, dat kan anders. Zet camera's in, met oog voor privacy, en een professioneel beveiligingsbedrijf. Camera's in de openbare ruimte kunnen zeker goed bruikbaar materiaal opleveren. Het verhoogt het gevoel voor veiligheid.

- Meer blauw op straat, meer handhaving in het algemeen
- Camera's in de openbare ruimte voor meer veiligheid
- Wijkcentra in alle stadsdelen, de wijkagent krijgt een werkplek daarin
- Harde aanpak drugsoverlast en meer inzet op criminaliteit en ondermijning



Het kan *écht* Anders

Partijprogramma 2026 - 2030

Wonen

Wonen is een elementaire behoefte van de mensen. Die basisbehoefte is verankerd in het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) en in onze Grondwet. Dat wonen moet veilig zijn.

Huizen zijn voor veel mensen niet betaalbaar. Enschede moet zorgen voor voldoende betaalbare woningen en de beschikbaarheid en toegankelijkheid garanderen. Aansluiting op het elektriciteitsnetwerk is een vereiste en niet vanzelfsprekend.

EnschedeAnders kiest voor betaalbare woningen, bouwen, bouwen, bouwen...

- Bouwen voor onze bewoners die nu moeilijk aan een betaalbare woning kunnen komen, zoals starters, jongeren, lagere- en middeninkomens en ouderen
- Studentenhuisvesting op orde
- Dak- en thuislozen van een adres voorzien
- Het realiseren van de woonwagendplaatsen moet afgerond worden
- Geen huisuitzetting bij huurachterstand, gemeente moet bemiddelen
- Woningen worden verhuurd, de woning coöperatie of stichting houdt daarin niet zelf kantoor

Sport

De sportclustering is gaande in Enschede. Diverse verenigingen is het mes op de keel gezet en hebben verplicht moeten verhuizen. Die clustering moet verder vorm krijgen, en eerst goed afgemaakt zijn, voordat de sportsector in Enschede opnieuw geweld wordt aangedaan.

Het tekort aan sporthallen moet worden opgelost. Het zwembadtekort op niveau brengen is een wens.

EnschedeAnders wil schoolzwemmen invoeren

Spijtig dat de sport geen eigen zelfstandige adviesraad heeft. Onderzoek naar het opnieuw instellen van een Sportadviesraad zou van grote meerwaarde kunnen zijn. Iedereen zou moeten kunnen sporten, het bevordert de gezondheid, gaat eenzaamheid tegen en vergroot het aantal vrijwilligers.

- De Sportadviesraad wordt opnieuw ingesteld



Het kan *écht* Anders

Partijprogramma 2026 - 2030

Mobiliteit

Verkeer in de stad, en bereikbaarheid van en naar de stad, is van groot belang. De aanwezige infrastructuur moet op een slimme wijze door alle inwoners worden gebruikt en gedeeld. Voetgangers, fietsers, auto's, OV, allemaal zijn ze van groot belang.

Bereikbaarheid staat onder druk door alle ingrepen en activiteiten die blijkbaar gelijktijdig uitgevoerd moeten worden. Vele obstructies die de doorstroming niet ten goede komen. Die obstructies, zeker tegelijkertijd, moeten minimaal zijn.

- Onderhoud van wegen en fietspaden moet op orde zijn
- Niet alles tegelijk, maak iets logischerwijze af, voordat een nieuwe kruising wordt opgebroken
- Alle buurten en dorpen moeten goed bereikbaar zijn en blijven met fiets, auto, stads- en streekvervoer
- 's Avonds en in het weekend is Boekelo nauwelijks met OV bereikbaar, dat moet Anders.

Enschede moet meer aandacht schenken aan fietsers in de binnenstad en het buitengebied.

Binnenstad:

- Ter bestrijding van diefstal komen er voldoende parkeerplekken, zoals nietjes, voor fietsers bij alle openbare gebouwen en plekken, supermarkten, wijkcentra, parken etc. met aanbindmogelijkheid en extra ruimte voor bakfietsen en andere afwijkende fietsen.
- Grote stallingen worden bewaakt door personeel

Buitengebied:

- De Brinkstraat in het buitengebied tussen Zuid Esmarkerrondweg en Sportlaan verdient een aparte, ruime fietsstrook, ipv fietssuggestiestroken. Met name de vele scholieren vanuit Stroinkslanden en het buitengebied kunnen dan veilig van en naar school fietsen. Ook wandelaars, hardlopers en andere recreanten kunnen met een apart fietspad veilig van het mooie buitengebied genieten. De vele functies die de Brinkstraat herbergt – landbouw-, fiets-, vracht- en autoverkeer en recreatie – worden hiermee veilig met elkaar verbonden.
- Dit geldt eveneens voor de Aamsveenweg, tussen Lappenpad en Knalhutteweg, waar een gescheiden ruime en veilige fietsstrook voor veiligheid zal zorgen voor zowel (vracht)autoverkeer, groot landbouwverkeer en fietsers.

Ook op andere plekken wil Enschede Anders vrij liggende fietspaden in de buitengebieden mogelijk maken om fietsen leuker te maken.

Het kan *écht* Anders

Partijprogramma 2026 - 2030

Boekelo, Lonneker en Glanerbrug

Evenals in de stadskern moet ook in onze dorpen de leefbaarheid en veiligheid op orde zijn. Voorzieningen zoals een bibliotheek, bereikbare winkels, sport- en andere voorzieningen moeten er zijn.

Boekelo en Lonneker hebben goede en bruikbare toekomstvisies waar de raad mee door kan gaan. Zij hebben een uitstekend functionerende (in Boekelo zelfs een gekozen) Dorpsraad, waarmee uitstekend contact is.

Glanerbrug heeft de De Droom van Glanerbrug opgeleverd, een burgerinitiatief in combinatie met de Dorpsraad Glanerbrug en onder andere gericht op de heropening van het zwembad De Brug. Die droom is een nachtmerrie gebleken.

Het is een schande geweest dat Glanerbrug het zwembad De Brug is verloren. Dat is een gebroken belofte geweest. Het gegoochel van de coalitiepartijen, met structurele en incidentele gelden, heeft mist gecreëerd en onmogelijkheden opgeworpen daar waar het ook wél geregeld had kunnen zijn.

Het burgerinitiatief is ter ziele gegaan en de Dorpsraad Glanerbrug zet het goede werk voort. Het is wel goed te realiseren dat de Dorpsraad Glanebrug niet het hele dorp Glanerbrug vertegenwoordigt. Vele inwoners voelen zich niet gehoord, en vertegenwoordigd, ook niet in de door hen voorgestelde nieuwe ontwikkelingen.

Nu het zwembad daadwerkelijk gesloopt is, heeft EnschedeAnders zich ingezet voor een andere ontwikkeling op die plek, omdat Glanerbrug nagenoeg alle voorzieningen is kwijtgeraakt de laatste 2 tot 3 coalitie periodes.

Het zwembadgeld is veiliggesteld voor de Ontmoetingsruimte. Een motie van EnschedeAnders om dat mogelijk te maken werd unaniem aangenomen. Hierbij wisten we ook 100% zeker dat het gereserveerde geld niet genoeg zal zijn! Ook bij deze ontwikkeling zullen er enkele miljoenen bij moeten.

De motie van EnschedeAnders om de Ontmoetingsruimte 100% financieel mogelijk te maken is door de raad verworpen. Hier wordt het dorp wederom een worst voorgehouden.

EnschedeAnders is altijd voorstander en voorvechter geweest van zwembad De Brug, en zal dat opnieuw zijn, mocht die mogelijkheid zich voordoen. EnschedeAnders heeft blijvend de 2,2 miljoen euro geborgd voor Glanerbrug en zal voorvechter zijn van een juiste besteding van dat geld, in samenspraak met het dorp.

Het kan *écht* Anders

Partijprogramma 2026 - 2030

Kernpunt 3.4 Buitengebied en energietransitie

EnschedeAnders koestert het uitgebreide, prachtige Enschedese buitengebied. Het is een geliefd woongebied met daarin vele landbouw- en enkele recreatieve bedrijven. Het karakteristieke Twentse coulisselandschap is uniek voor Nederland, maar staat altijd onder druk door de externe wens en het uiteenlopende gebruik van de ruimte.

De gemeente Enschede wil groeien in haar inwoneraantal. Dat vraagt om meer ruimte waardoor het buitengebied bij tijd en wijle ook voor die reden onder druk komt te staan.

EnschedeAnders vindt dat het mooie Twentse coulisselandschap van Enschede in stand gehouden moet worden. Het is een van de mooiste landschappen van Nederland. Dat landschap heeft enorm veel potentie voor het aantrekken van nieuwe bewoners, natuurliefhebbers en voor recreatie en toerisme. Verpruts het landschap niet! De gemeente moet de tijd nemen voor gesprek met de inwoners.

Ook in de energietransitie wordt gekeken naar het buitengebied. Provincie Overijssel heeft het besluit genomen om de mogelijkheid te onderzoeken voor 4 windmolens nabij het Aamsveen. Dat proces is gaande.

EnschedeAnders is tegen windmolens waar dit kwetsbare natuur kan schaden en waarbij wonen, in of nabij het buitengebied, grote gezondheidsschade kan veroorzaken.

- EnschedeAnders wil voorkomen dat het plaatsen van zonnepanelen en windmolens het woongenot en de leefbaarheid in het buitengebied en de buurtschappen kan schaden. Risico beperkende maatregelen zijn hierbij noodzakelijk
- EnschedeAnders is altijd voorstander geweest om te participeren in windparken op zee en/of te investeren in het overschot van energie en warmte uit Duitsland.
- Netcongestie is en blijft een probleem. Zonder aansluiting, geen ontwikkeling.
- Er moet ruimte blijven voor innovatieve ontwikkelingen, de energiemarkt staat niet stil.

Het kan *écht* Anders

Partijprogramma 2026 - 2030

Afvalbeleid

EnschedeAnders ziet afval als grondstof en was tegen het invoeren van diftar, dat beleid is nooit volledig goed doordacht maar wel ingevoerd. De inwoner moest grof betalen en het zwerfvuil is sindsdien in meer en mindere mate zichtbaar in onze stad. Er is verloedering gaande en dat moet gestopt worden.

EnschedeAnders heeft altijd gepleit voor nascheiden. Maak het aanbieden van afval voor onze inwoners zo makkelijk mogelijk. Geen financiële verschillen of je in hoog- of laagbouw woont.

Glas, papier, textiel en gft kunnen vooraf worden ingezameld. Bronscheiding voor wie dat wil. Laat machines de nascheiding doen. De kwaliteit van scheiden wordt vergroot en boetes van foutief inleveren worden voorkomen.

- Glas, papier, textiel en GFT kunnen vooraf worden ingezameld (bronscheiding)
- Overig afval (PMD en restafval) wordt nagescheiden
- Gratis stortquotum ophogen naar 250kg
- 1 maal per kwartaal ophaalronde grofvuil. Dat voorkomt straatvuil in de openbare ruimte.
- Ruime openingstijden van de drie afvalpunten

EnschedeAnders is niet perse tegen afschaffen van de ingevoerde bronscheiding. Laat dat bestaan voor wie dat wil. Nascheiden toevoegen en de totale afvalrekening eerlijk verdelen over alle inwoners van de stad. Geen verschil in woonsituatie.

Openbare ruimte

De openbare ruimte moet er netjes onderhouden uitzien. Sommige straten en pleinen zijn zo gelegen dat de bewoners wellicht een pilot zouden kunnen starten voor gezamenlijk onderhoud van bijvoorbeeld grasvelden, perken, trottoirs of het opruimen van het blad in het najaar.

- Belangstelling inventariseren door stadsdeelbeheer en arrangementen opstellen met bewoners
- Zorg voor 1 contactpersoon, een betere relatie van overheid en inwoners, verhoging kwaliteit van de openbare ruimte, minder kosten, meer verbinding
- Zet er wat tegenover, bijvoorbeeld een straatfeest of vouchers voor iets

Biodiversiteit

Maak een gemeentelijk biodiversiteitsplan, met als onderdeel het opstellen van een soortenatlas. Een soortenatlas geeft inzicht in de bestaande situatie van de biodiversiteit in de gemeente en de kansen waar die te verbeteren is.

Er moeten nog vele bomen extra geplaatst worden, daar waar het kan.

Moestuinen op schoolpleinen kunnen een mooi initiatief zijn. Op deze manier kunnen kinderen leren omgaan met planten en voedselvoorziening. Onze jeugd is de toekomst.

Het kan *écht* Anders

Partijprogramma 2026 - 2030

Wateroverlast

Wateroverlast

Enschede kent grote gebieden waar bewoners last hebben van te veel water. Natte kelders, vochtige huizen, schimmelvorming, allemaal zeer slecht voor de gezondheid.

- Er moet volop doorgedaan worden met het aanleggen van drainage in de verschillende straten in Enschede met bekende wateroverlast.
- Pompen moeten aanblijven, zo lang als dat nodig is.
- De gemeente moet haar verantwoordelijkheid nemen voor wat betreft wateroverlast.

Dat heeft de gemeente in Pathmos nagelaten, zeer kwalijk.

EnschedeAnders vindt het schandalig dat de bewoners van Pathmos gedwongen hebben moeten verhuizen, die huizen en straten hadden met voorrang aangepakt kunnen worden, zodat bewoners in de wijk kunnen blijven wonen.

Het kan *écht* Anders

Partijprogramma 2026 - 2030

Kernpunt 3.5 Gezonde financiën

EnschedeAnders wil dat de gemeente financieel orde op zaken stelt. Een zorgvuldige afweging van de diverse belangen moet tot een financieel gezonde gemeente leiden, zonder lastenverzwaring voor de inwoners. We moeten niet ten koste van alles zaken door laten gaan, maar bereid zijn kritisch naar alle beleidsonderdelen te kijken.

Het mag niet zo zijn, dat armoedegeld, oa bestemd voor kinderen, in de algemene middelen terecht komt zoals dat de afgelopen jaren is gebeurd. Ook ander sociaal geld is afgeroomd en naar de algemene middelen gegaan. Onbestaanbaar. Gebruik het waarvoor het bedoeld is, mantelzorg bijvoorbeeld.

Vele projecten, zoals de F35 betreft cofinanciering. En dat had ook prima kunnen wachten. De gemeente laat zich leiden door externe financiers, het beleid wordt grotendeels extern bepaald. Daar moeten we van af.

- Wij moeten eigen keuzes maken. Keuzes die de stad beter maken op een wijze die we zelf willen.

Daarbij ook kritisch durven kijken naar de kosten van de ambtelijke organisatie, kijken naar de afspraken waaraan we ons als gemeente conformeren. Het aantal huizen, inclusief de bijbehorende subsidie. De mobiliteitsplannen waarvoor geld verkregen wordt.

- Als we de doelstellingen niet halen zullen we (delen van) de subsidie moeten terugbetalen.

Grote projecten zijn per definitie verliesgevend, dat is voortdurend gebleken de afgelopen jaren. Dus extra redenen risicoscans uit te laten voeren. Wat EnschedeAnders betreft moet bij aangetoonde risico's, zoals de Kop de afgelopen jaren heeft bewezen, de gemeente ook het lef hebben te wijzigen waar nodig. Ga werken met realistische begrotingen. De gemeente werkt met geld van de inwoners en dat mag ze zich wel meer realiseren.

- Elk jaar 1/3 deel van de begroting zorgvuldig per begrotingspost tegen het licht houden om te kijken naar nut en noodzaak van de uitgave

- Aanbestedingen moeten realistisch begroot worden

- EnschedeAnders wil een duidelijk inzicht in de risico's en duidelijke afspraken over de risico's en de afhandeling van eventuele meerkosten

- De motie voor een onafhankelijke controller, die jaren geleden raadsbreed is aangenomen wil EnschedeAnders uitgevoerd zien. Die controller dient gevraagd en ongevraagd advies te geven aan de raad over de gemeentelijke financiën

- Er moet gekeken worden naar de ambtelijke organisatie. De ambtelijke organisatie kan kleiner. Vergelijkbare gemeenten hebben ook een kleinere ambtelijke organisatie.

- Er is een voortdurende angstcultuur bij de gemeente Enschede. Er is sprake van discriminatie.

Een slechte houding en cultuur heeft zijn weerslag op onze inwoners.



Het kan *écht* Anders

Partijprogramma 2026 - 2030

Vertrouwen in de politiek

EnschedeAnders wil een gemeente die beleid voert, gericht op het vergroten van vertrouwen van de inwoners in de politiek. Een eerste vereiste daarvoor is de menselijke maat in de uitvoering. Begrip, een helpende hand en behoorlijk bestuur.

Politici dienen zich in dienst te stellen van de samenleving en het goed functioneren daarvan voorrang geven boven de mogelijke persoonlijke ambities, partijbelangen en politieke spelletjes.

Het afkappen van het ingezette idee om een raadgevend referendum te organiseren omtrent de Rutbeek is een schandalig kapen van de aanwezige meerderheid van dat moment geweest.

EnschedeAnders staat voor een rechtvaardige en open bestuurscultuur. Respectvol omgaan met onze inwoners, betrokken en oplossingsgericht en bovenal eerlijk en betrouwbaar. De menselijke maat in de uitvoering.

- De organisatiecultuur dient te worden aangepast aan de hierboven genoemde basiselementen van behoorlijk bestuur.
- De gemeente leert van klachten

Raadsakkoord

EnschedeAnders is de afgelopen verkiezingen ingegaan met de wens tot een Raadsakkoord. Samen met inwoners, organisaties en alle politieke partijen enkele onderwerpen aanpakken en afronden in vier jaar. In de ideale wereld zou dat super zijn, echter, ook de afgelopen vier jaren is gebleken dat de grootste partij wel wil samenwerken maar dan uitsluitend op die punten die zij willen, daar is wel een Raadsakkoord te verkrijgen.

EnschedeAnders blijft staan voor:

- Betrek inwoners bij de gemeentelijke visie en beleidsontwikkeling
- Neem inwoners serieus! Versterk het vertrouwen in de politiek, een betere relatie en begrip tussen overheid en inwoners vergroot het draagvlak.
- Stadsdeelcommissievergaderingen handhaven en meer body geven, daar vindt contact met inwoners plaats
- Wij zijn voor democratisch gekozen wijk- en dorpsraden. Daarbij de doelgroep jeugd niet vergeten

EnschedeAnders wil onderzoek doen, en de eerste stappen zetten, tot een representatief Burger Beraad

- Zodat inwoners laagdrempelig geïnformeerd worden over actuele gemeente onderwerpen
- Zodat raadsleden makkelijk input van inwoners kunnen krijgen over vraagstukken



Het kan *écht* Anders

Partijprogramma 2026 - 2030

Klachtencommissariaat

De organisatie van en zeggenschap over het Klachtencommissariaat is in 2017 aan de raad ontnomen en ondergebracht bij het college. EnschedeAnders was daarop tegen! Wij hadden, en hebben, grote vraagtekens met betrekking tot de vermeende onafhankelijkheid. Vele voorbeelden en ervaringen zijn opgedaan sindsdien. Onderzoek en de motie "Orde op zaken in het Stadhuis" zijn het gevolg geweest.

De klachtencommissaris in de huidige vorm is een interne klachtenbehandelaar en daarmee per definitie niet onafhankelijk.

EnschedeAnders wil een onafhankelijke klachtenafhandeling voor de medewerkers en inwoners

- Een gemeentelijke Ombudsman met een eigen onafhankelijk team
- De verordening Klachtencommissaris moet worden aangepast
- De gemeentelijke Ombudsman moet buiten het stadhuis kunnen werken, inwoners moet hem zo nodig buiten het stadhuis kunnen treffen

Het kan *écht* Anders

Partijprogramma 2026 - 2030

Hoofdstuk 4 Tot slot

EnschedeAnders heeft de afgelopen periode weer veel bereikt. Daar waar het college zich niet aan de geldende regels en/of de wet hield, trokken wij aan de bel. Keer op keer. Er zijn diverse stenen en steentjes verlegd door de inbreng van ons tijdens de (voor)overleggen en de debatten.

EnschedeAnders heeft het gemeentebestuur gecontroleerd, door te vragen in de Actualiteitenraad, alsmede door Artikel 35 vragen te stellen als directe beantwoording niet mogelijk blijkt, of als het college helemaal niet wil reageren.

Oprichtster Margriet Visser-Voorn heeft na het 1e jaar van de afgelopen periode het raadsstokje overgedaan aan lijstopvolger Herman Brouwer, die de rest van de afgelopen periode de raadszetel bezet heeft. Margriet moest vanwege persoonlijke omstandigheden, en de verhuizing buiten Enschede, haar raadszetel opzeggen.

EnschedeAnders was en is gemakkelijk benaderbaar en durft de nek uit te steken en op te treden daar waar het kan en/of moet. EnschedeAnders is sociaal, kritisch, betrokken en daadkrachtig.

De menselijke maat staat altijd voorop. EnschedeAnders durft de agenda te bepalen, is bereid tot samenwerken en is verbindend. Altijd met respect voor elkaar en in het belang van onze inwoners.

Wij hopen ook de komende 4 jaar samen met u, en voor u, te mogen werken aan een beter Enschede.

Ga stemmen op 18 maart 2026 : Lijst 10 – EnschedeAnders

Laat uw stem niet verloren gaan.

Stem EnschedeAnders – Het kan écht Anders!

Van, voor een door Enschedeërs.

Het kan *écht* Anders

Partijprogramma 2026 - 2030

Onze kandidaten

1. Herman Brouwer – Glanerbrug / Stadsdeel Oost
2. Niké Brouwer – Stroinkslanden / Stadsdeel Zuid
3. Jordy Keuter – De Laares / Binnensingelgebied / Stadsdeel Centrum
4. Piet van Ek – Stroinkslanden / Stadsdeel Zuid
5. Marieke Mulder – Buurtschap Zuid Esmarke / Landelijk gebied en kernen
6. Ingrid Rottink-Hassing - De Bothoven / Binnensingelgebied / Stadsdeel Centrum
7. Karel van der Leij - Buurtschap Zuid Esmarke / Landelijk gebied en kernen
8. Joachim Wetterling - Boekelo / Landelijk gebied en kernen
9. Robert Reijnders - Lonneker / Landelijk gebied en kernen
10. Carma Woltjer - Stroinkslanden / Stadsdeel Zuid
11. Yvonne Barelds - Boswinkel-Stadsveld / Stadsdeel West
12. Miranda Brouwer - Glanerbrug / Stadsdeel Oost

Stem EnschedeAnders – Het kan écht Anders!

Website: www.enschedeanders.nl

Contact: info@enschedeanders.nl